

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΡΗΓΑ ΠΑΛΛΑΜΗΔΗ 4, ΤΗΛ. 30.297 ||| ΙΔΡΥΤΗΣ: Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ ||| ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΤΩΝ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ||| ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 1941

Υπό από τον Σέλλεϋ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΔΩΝΗ

Του ΤΑΚΗ ΜΠΑΡΛΑ

Σ' ένα από τα ωραιότερα νεκρικά μνημεία της αρχαίας Ελλάδας, που μας δίνει αναγλυφικά τη στάση των συγχρόνων του Αισχύλου και του Φειδία απέναντι του προβλήματος του θανάτου — στο περίφημο μνημείο της Μυρρίνης — βλέπουμε τον Έρμη να οδηγεί τη νεκρή στη δόξη του άλλου κόσμου, και τη νεαρή ατίθιδα ν' ακολουθεί τον ψυχοπομπό με πάτημα άλαφρό, με το χαμόγελο στα χείλη. Σε μια άλλη νεκρική στήλη, απόχτημα του Λούβρου, κοσμημένο από μεγάλες αναγλυφικές παραστάσεις, βλέπουμε σε μία από τις παραστάσεις αυτές, γυναίκα καθισμένη και στο πλάι της άντρα παγωνοφόρο, το συζυγο ίσως της γυναίκας, που προσέρχεται να την πάρει από το χέρι στα χείλη της γυναίκας ανθίζει το ίδιο χαμόγελο, το χαμόγελο της άθανασίας.

Το χαμόγελο αυτό, το γαλήνιο αυτό φως στην άνοιξη του θανάτου, που τόσο καλά το έννοησε και το απέδωκε, στο πλούσιο αλλά παραγνωρισμένο της έργου, η καλλιτεχνική πλειάδα των φυταλών, είναι που φωτίζει με την υπεργήνη άνταυγεία του, τη ζωή και το άσμα του Σέλλεϋ. Κάποιος έχαρακτήρισε το τραγούδι του: «το τραγούδι του κύκνου». Δεν ξέρω αν ο επιγραμματοποιός αυτός χαρακτήρισε υπαινικτικά τη δροσερή πηγή της λυοικής γηθοσύνης, που κελαρύζει, φαιδρά, κατά Πλάτωνα, στο επιθανάτιο άσμα του κύκνου. Αλλά η γηθοσύνη αυτή υπάρχει στη ζωή και το τραγούδι του Σέλλεϋ. Υπάρχει στο «Θάνατο του Κ ο ρ υ δ α λ ο υ», υπάρχει πολύ περισσότερο στο «Θάνατο του Αδωνι» την ωραία νεκρική άδη, με την οποία θρημεί την απόλαυση του αγαπημένου του φίλου, του Κήτος. Τι ανάλαφρη διάθεση, γεμάτη από προσδοκία και φως, από εορταστικό απόλυτρωσης και ειρήνης. Ο θάνατος εδώ δεν είναι η μεγάλη παραφωνία μέσα στη ζωή, το σπάσιμο, το κτηνώδες κι άποτομο, της ωραιότερης άρμονίας, που μας κάνει να επαναστατούμε στην άποκρουστική και αφόρητη σκέρση του. Είναι ο Θάνατος Παιάν — η πανάλαφρη θριαμβευτική άνάσταση της δωρικής επιτύμβιας στήλης μέσα στο γαλάζιο των ούρανών. Ο φαιδρός ύμνος, στον όποιον άνατείνεται και καταλήγει ο θρήνος, θυμίζει τ' όλοφούντω φυτό π' άπολήγει συχνά η νεκρική στήλη των αρχαίων Έλλήνων, ή το νεκρόδειπνο, άλλων αναγλύφων, όπου προσέρχεται, άνάμεσα από Σειληνούς και Μαινάδες, να παρακαθήσει ο Διδύσους.

Η άδη αυτή είναι η πεμπουσία και το ποιητικό καταστάλαγμα μιας ζωής, που κινήθηκε άπάνω, από την άχλύ του γήινου κύκλου, μέσα σε αιθέρες υπερκόσμιους και φωτεινούς.

Πόση άκατανίκητη άποστροφή σε κάθε έπαφή του ποιητή με την πραγματικότητα. Τι μυστικό φτερουγίσμα προς την άπεραντοσύνη του κυανού, προς τη γαλήνια άκτι της Άχερουσίας.

Έπραγματοποίησε στη ζωή του το ιδανικό του Πινδαρού. «Το κοινόν τις άστών έν εϋδία τιθείς, έρευνασάτω της μεγαλόνορος Άσυχίας το φαιδρόν φάος.»

Η καρδιά του όμως ξεχειλίζει από έρωτα κι άγάπη!

Κατανικάει την άποστροφή του, κατεβαίνει από τους αιθέρες στη γή, επικοινωνεί με τους συνανθρώπους του, και τονίζει ύμνους στα εύγενικά ιδεώδη της ανθρώπινης ψυχής. Άλλ' άμέσως, μόλις κοπάζει η συγκίνηση της οιστριλασίας, διαβλέπει τη ματαιότητά της και τη δική του ανικανότητα να προσαρμοστεί προς την κοινή ήθική. Και τότε, με μία κίνηση υπεργήνης άπολύτρωσης, το πνεύμα του ξανασοματίζεται προς τα ύψη, όποι ο Κορυθαλλός πεθαίνει τραγουδώντας και το νέφος όδεύει τη θριαμβευτική του πορεία κάτω από την αίθρια των ούρανών.

Η τροχιά του περιστρέφεται άποκλειστικά γύρω από δυό κεντρικούς άξονες: ο ένας είναι η συνείδηση του ποιητή, ο άλλος, είναι ο Κόσμος. Ο ποιητής, «όμοιωθείς πελεκάνι έρμηκώ», τραγουδάει σε πλήρη άπομόνωση. Άλλά η μοναξιά του Σέλλεϋ είναι γεμάτη από ζωή και ή σιωπή του γεμάτη από λαλήματα, π' άναβρόζουνε

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2)

ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΟΙ

Του ΘΡΑΣΟΥ ΚΑΣΤΑΝΑΚΗ

Οι δυό τελευταίες εβδομάδες, σταθήκαν άληθινά το κορύφωμα της νίκης μας. Μιάς νίκης που καμιά περηφάνεια, καμιά έλπίδα, καμιά αίσιοδοξία δεν μπορούσε να φανταστεί πως θα την άντικρύζε σε τέτοιον ψήλος άντρείωσής!

Άφου είχαμε σπαραξει κάτω από τα πόδια μας το τραγελαφικό θεριό του μαροκαίσαρα, του κοπροκαίσαρα, τους μαυροπουκαμισάδες και τις έαρινές τους τυφλαμάρες, το μπαμπέσικο σκυλόλογι που βάρωσε τη Λάρισα και τους ρεζίληδες και τους άλανιάρηδες ρατέδες των ύπουργών του, και όλα τ' άλλα ξαφρίδια του Ιτα-

λιάνικου όχρετου, άφου τα πάντα γίνηκαν θιάσος δλέθρου εμπρός στον Έλληνα βράχο, ήρθαν κι άλλες καινούργιες άπειλές.

Κι όσοι θαυμάζαν το Στρατό μας, «που τον ζηλεύουν όχι πιά οι σημερινοί άντρες, μά οι ήρωες της Μυθολογίας», καθώς είπε κι ο Τουρκός, όσοι θαυμάζαν την όρμη της άπροσδόκητης, άπροσπέραστης αυτής στρατιάς του θρύλου, νιώσαν την ψυχή τους να γίνεται καινούργια για να μπορέσει να χαρεί τη χώρα μας, το λαό μας, τις γυναίκες και τα παιδιά, που με το χαμόγελο

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 7)

Χαρισμένο στον Ρ. Δ. Σμιθ ΓΙΑ ΤΑ ΕΓΓΛΕΖΑΚΙΑ (1)

Της ΕΛΛΗΣ ΑΛΕΞΙΟΥ

Ήτανε η εποχή, που η ψυχή του σπιτιού μας είχε μεταφερθεί στο νεκροταφείο. Είχε πεθάνει η μητέρα μας με τρόπο τραγικό: Ξαφνικά κι άπάνω στα ώρσια της νιάτα. Και μεις, αν και τόσο μικρά παιδιά, είχαμε έξοικειωθεί στο χώρο του νεκροταφείου. Το νουώθαμε σά μισό σπίτι μας. Μπαίνον-θγαίναμε έλευτερα όλη την ώρα, άφου είχαμε να κάμουμε. Έκει μέσα έμενε τώρα η μητέρα μας. Φαίνεται πως οι άνθρωποι του σπιτιού κ' οι συγγενείς βρίσκανε περιηγορία σ' αυτές τις συχνές επισκέψεις, στα μνημόσυνα, στις φροντίδες του τάφου, τα καντήλια, τα λουλούδια...

— Που θα πάμε, θεία; ρωτούσα.

— Που άλλου, παιδί μου, στη μαμά σου...

Και ύστερα ένω οι μεγάλοι σταματούσαν, να συζητήσουν με τον παπά ή τον περιβολάρη, ή βγαίνανε και καθίζαν στο καφενείο, να πιούνε έναν καφέ, μεις τα παιδιά, ένα σπώρ άδερφοξάδερφα, αρχίζαμε την περιπλάνησή μας άνάμεσα στους τάφους, γεμάτοι κέφι και φλουριά. Θυμούμα πως γλεντούσα σε κείνες τις περιδιάσεις. Έκλαιγα και συγκινούμουν μόνον όση ώρα βαστούσε το διαδαστικό του παπά. Έτσι που στέκανε όλοι με τα κείρια γύρω στη φωτογραφία της μητέρας. Ύστερα όμως στέγγωναν άμέσως τα δάκρυά μου, κι άρχινούσε το γλέντι. Ξέραμε όλα τα κατατόπια σ' όλες τις λεπτομέρειες. Κι ούτε φοβούμαστε, πως θα χαθούμε σε κείνα τα μπερδέματα από τάφους, δέντρα, άνοιγμένους λάκκους χάματα, γιατί είχαμε γίνει σοφοί. Από τις ράχες των σταυρών ξέραμε τι φωτογραφίες κρέμονταν στη φάτσα. Τις ηλικίες των πεθαμένων τις είχαμε ξεκαλίσει. Συχνά συναντούσαμε ανθρώπους, να χουνε χάσει το δρόμο. Μπαίναμε στη μέση και τους όρμηνούσαμε από που να τραβήξουν, για να βρουνε την έξοδο. Από φορά ως φορά κουβεντιάζαμε μόνο τις μεταβολές που γίνανε στο μεταξύ:

— Νά! έδώ θαψανε το συμμαθητή του Λευτέρη!...

Προχωρούσαμε και φτάναμε ως στο βάθος. Έκει σταματούσαμε μπροστά σε μία σειρά όμορφοφτιαγμένα σιδερένια κάγκελα. Και κει από πίσω αναπαύονταν νεκροί, μά Άγγλοι νεκροί. Άμα βρίσκαμε άνοιχτή την καγκελόπορτα, μπαίναμε και στο άγγλικό νεκροταφείο και το περιδιάθαζαμε και κείνο.

Αυτόν τον καιρό ήξερα μερικά πράματα για τους Άγγλους. Είχα συγκεντρώσει μονάχη μου με τη δική μου παιδική πείρα όρισμένες γνώσεις, που θα σας τις πω με τη σειρά:

Πρώτον, ήξερα για τους Άγγλους πως είναι μόνο άντρες. Γυναίκες και παιδιά, Άγγλοι, δεν υπάρχουν. Ό,τι έβλεπα κείνο ήξερα. Άντρες μόνο έβλεπα στους δρόμους, άντρες μόνο έβλεπα στα σπίτια τους. Καθώς περνούσαμε δέω από τις παράγκες τους, τους έβλεπα να κάνουν μονάχοι τους όλες τις δουλειές: Νά σκουπίζουν, να σφουγγαρίζουν, να μαγειρεύουν, να ράβουν, ακόμη τους είχα δει πολλές φορές να πλέκουν και κάλτσες...

Δεύτερο, ήσαν όλοι νέοι και δεν γερούσαν ποτέ! Γιατί και οι πεθαμένοι τους στο νεκροταφείο ήσαν όλοι νέοι.

Τρίτο, είχαν όλοι τα ίδια μούτρα και τα ίδια φορέματα. Το χακί που φορούσαν, το νόμιζα για έγγλεζική φορεσιά. Τότες οι Κρητικοί δεν στρατολογούνταν, για να ξαναϊδέι στρατιωτικές στολές. Άμα τύχαινε να πούνε για κανέναν, πως είναι Άγγλος, και έγω δεν τον έβλεπα να φορά χακί, δεν το πίστευα και ξαναρωτούσα τον πατέρα μου:

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 7)

(1) Άναμνήσεις από τον καιρό της Άγγλικής κατοχής στην Κρήτη. Μετά την άπελευθέρωση και πρό της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα.

ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΑΡΧΟΤΕΧΝΙΑΣ
στη 2η σελίδα

Γενική Έμπνευση

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΠΑΥΛΙΔΗ

Μ' όποια κι ά ζεις άπαντοχή πάντα θα μείνεις μεσοστρατής χωρίς ποτέ να κυριαρχήσεις στο χώρο και στο χρόνο κι ως ποθείς να γίνεις σκοπός σ' άκροτελεύτιο τέρμα όθε κινήσεις...

Θά ζεις με τη λαχτερά πως θά όλοκληρώσεις το δρόμο σου και θριαμβεύτης μ' έξαισιον ήθος τά μακρή των καιρών οτά πλάτη να σταυρώσεις μέγα τρόπαιο νίκης στο δαιμόνιο σου στήθος...

Και θά λυγιάς θά σε πατούν οι καταγιδες τά θελλοφόρα σύμφερα θά σε ποντίζουν μ' άλλόκοτη θά θλέπεις όψη πως οι έλπίδες μαδούν σε όγρα φθινόπωρα και στροβιλίζουν...

Θα μοιρέται πικρή στη σάρκα σου όλη η ψυχή σου θ' άναρριγιά το πνεύμα σου μά πριν ήχίσουν στο λογιών τά μετάλλα την έπορση σου σκληρά πελέκια θά θροντούν να σε συγχύσουν...

Κι όμως κινάς κάθε φορά που θά προφτάσεις φεύγεις προς τ' άγνωστο κ' ύψώνεις γάρο σήμα και δε ρωτάς που θά σταθείς να έλασπάρεις

και μόνο λές νάσαι χαλκό να ήχει το έθμα...

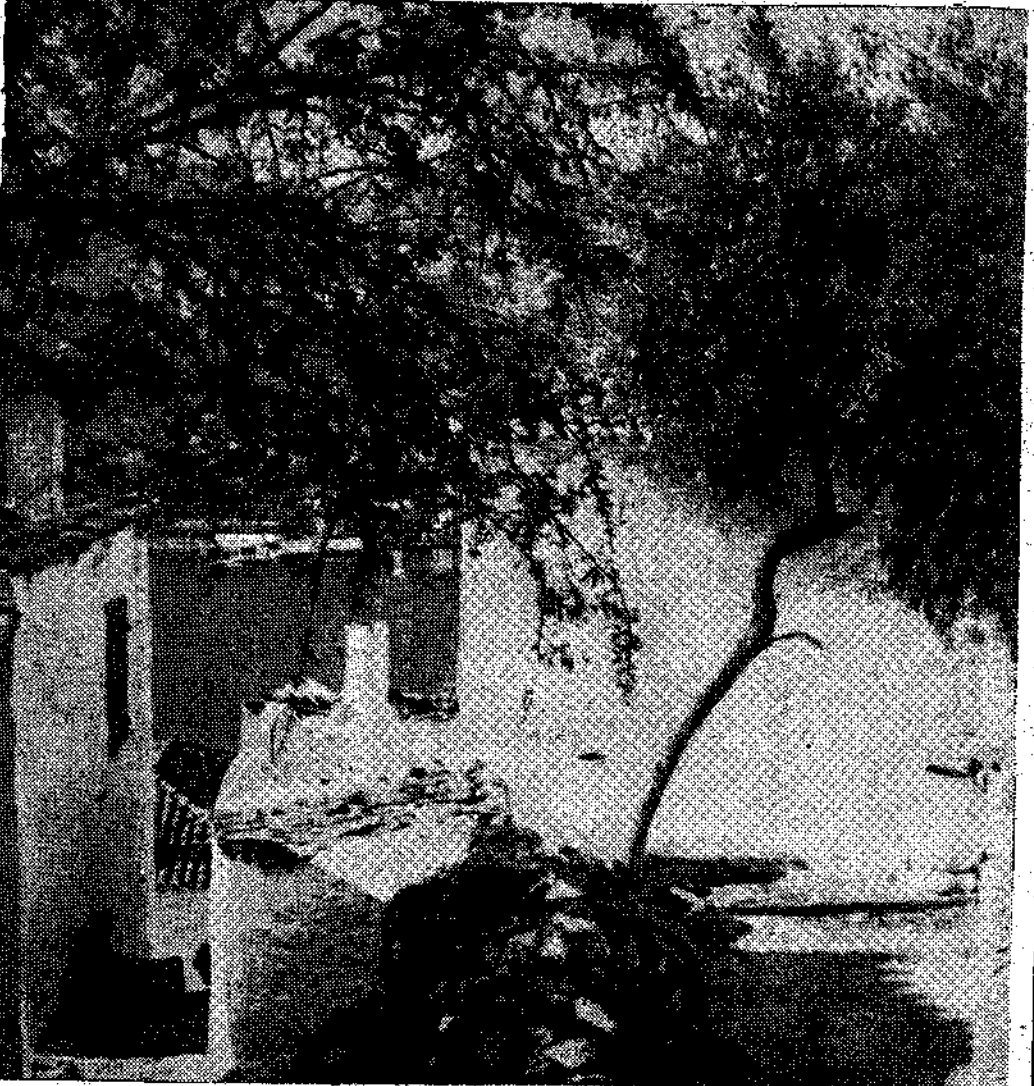
Θαρείς πως πίσω σου οι καιροί δρομούν κ' οι χώροι και θέβαιος πιά πως δε βολεϊ να σε προφτάσουν χυμάς να ιδείς οι κέλητες σου πρωτοπόροι που θρσκονται και που σε λίγο θα σταθμίσουν...

Τους θλέπεις σκιές να χάνονται πίσω γυρνώντας νουώθεις θολό το σήμα σου σε άκινήσια μ' άδιαφορείς και με κεντριά θαθεία τρυπώντας τά μέλη σου τη στατική σπρώχνεις πορεία...

Κι άπάνω σου γυαλίζουν οι ούρανοι ροδίζον όι άβγες άχρονάκων το μεσημέρι δένουν στο σθάμπο οι φωτιές των δειλινών ριπίουν τ' άστρα την άβυσσο και τ' άχανα σπαινούν...

Γύρνα να ιδείς σε καρτερούν μοναχογυιό τους πίσω νάρβεις και στη στρωμή τη μητρική τους να κοιμηθείς τον ύπνο τους και τ' όνειρό τους να ζήσεις όμοια άτάραχος σαν τη σιγή τους...

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ

Η Έλληνική Ένοπλη Πόρος

Η ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Η μεσαιωνική περίοδος...

Η μεσαιωνική περίοδος...

Η μεσαιωνική περίοδος...

Η μεσαιωνική περίοδος...

IV. ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΠΗΡΣ ΠΛΑΟΥΜΑΝ - ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΟΥ-Ι-ΛΙΑΜ ΛΑΓΚΛΑΝΤ

Πολύ λίγα πράγματα γνωρίζουμε για τη ζωή του Ουίλλιαμ Λαγκλάντ (1330 π. - 1400 π.) και ακόμη δεν είναι σίγουρο...

Πολύ λίγα πράγματα γνωρίζουμε για τη ζωή του Ουίλλιαμ Λαγκλάντ...

Πολύ λίγα πράγματα γνωρίζουμε για τη ζωή του Ουίλλιαμ Λαγκλάντ...

Το μεσαιωνικό μέτρο των λογοτεχνικών έργων που γραφτήκαν στην Άγγλική κατά τον 12ο και 13ο αιώνα...

Το μεσαιωνικό μέτρο των λογοτεχνικών έργων που γραφτήκαν στην Άγγλική κατά τον 12ο και 13ο αιώνα...

Το μεσαιωνικό μέτρο των λογοτεχνικών έργων που γραφτήκαν στην Άγγλική κατά τον 12ο και 13ο αιώνα...

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι γνώμες είναι χωριστές για το ποτέ το ποίημα του 14ου αιώνα...

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι γνώμες είναι χωριστές για το ποτέ το ποίημα του 14ου αιώνα...

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι γνώμες είναι χωριστές για το ποτέ το ποίημα του 14ου αιώνα...

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 1)

Τόν, δεν υποβάλλει, ούτε ήταν δυνατόν να υποβάλλει, τις μέριμνες και τους κόπους που είναι συνήθως συνοφισμένοι με την ιδέα...

Το πρώτο πράγμα που έχουμε να σημειώσουμε είναι ότι το μυθιστόρημα της καθαρής ευσέβειας...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

ΜΕΤΑΦΡ. Γ. ΔΕΛΙΟΥ

Εξωτερικά ο πόλεμος δεν έχει αλλάξει πολύ το άγγλικό μυθιστόρημα...

Εξωτερικά ο πόλεμος δεν έχει αλλάξει πολύ το άγγλικό μυθιστόρημα...

Εξωτερικά ο πόλεμος δεν έχει αλλάξει πολύ το άγγλικό μυθιστόρημα...

Το πρώτο πράγμα που έχουμε να σημειώσουμε είναι ότι το μυθιστόρημα της καθαρής ευσέβειας...

Το πρώτο πράγμα που έχουμε να σημειώσουμε είναι ότι το μυθιστόρημα της καθαρής ευσέβειας...

Το πρώτο πράγμα που έχουμε να σημειώσουμε είναι ότι το μυθιστόρημα της καθαρής ευσέβειας...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

Όταν ο Άδωνις στέκεται πρόσωπα, η πρώτη έντυξη του Σέλλεϋ υπήρξε μια βαθύτατη δόνηση...

ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΑΛΛΟΥΝΗ

Τις τόξες των αρχιμουσικών δόξα και κόσμος, υπάρχουν ως και σήμερα...

Τις τόξες των αρχιμουσικών δόξα και κόσμος, υπάρχουν ως και σήμερα...

Τις τόξες των αρχιμουσικών δόξα και κόσμος, υπάρχουν ως και σήμερα...

Τις τόξες των αρχιμουσικών δόξα και κόσμος, υπάρχουν ως και σήμερα...

ΕΝΑ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΣΤΗ ΓΑΛΗΝΗ

Του Γ. Μ. ΜΥΛΩΝΟΓΙΑΝΝΗ

«...Ιδέα, έστω και μικρή, για τη ζωή μας δώ πένο, δέν προσαθώ νά ζού δώσω, γιατί και δέν μπορώ, αλλά και τα μέσα δέν έχω. Στην άχαρη κι' αφιλόξενη γή της 'Αρβανιτιάς, ξεφυτρώνει σιγά-σιγά τό πρώτο άνοιξιάντικο όγριο-χόρταρο, πού φέρνει μαζί του τό φώς και τη ζέση και δίνει και στη σάρκα μας τη στοργή πού ζητούσε. Κι' έτσι, τουλάχιστον από τώρα και στό έξής, οι σκληρότητες οι μεγάλες θά λιγοστέψουνε. 'Αλλά όσο και ουνερχόμαστε από τό ζόφο εκείνο της χειμερινής περιόδου, όλο και πού πολύ θυμόμαστε και νοσταλγούμε τη ζωή της Γαλήνης. Ύστερα από έναν τίμιον άγώνα κι' από την τελική νίκη...»

Αυτό τό άνοιξιάντικο μήνυμα μου στέλνει ένας φίλος μου από τό Μέτωπο. Καί όμολογώ, πώς, παρ' όλο πού λαβαίνω καθημερινά ένα πλήθος δελτάρια από πολυάκριβους κι' αγαπημένους — της άμέτρητης στρατιάς των νέων, πού χύνουν τό αίμα τους στό θάνατό της 'Αρβανιτιάς, για ένα ώραίο και φωτεινό μέλλον — οι λίγες αυτές γραμμές με συγκίνησησαν βαθύτατα, τόσο, όσο σχεδόν κ' η είδηση του τραυματισμού ενός πολύ δικού μου. Δέν χρειάζεται να κάμω τώρα έδώ άνάλυση αυτών πού μου γράφει. Φτάνει μονάχα ή τελευταία του φράση, για να μου γίνει άφορμή σ' έναν έγκάρδιο χαιρετισμό τόσο σ' εκείνους πού πολεμούνε στις αφιλόξενες έξερές της 'Αλβανίας, όσο, και πρό πάντων, σ' όλους τους άλλους, πού μένοντας στό Μετόπισθεν, παρακολουθούνε με τους πού ζεστούς παλμούς της καρδιάς τους τό σημερινόν άγώνα της 'Ελληνικής νεότητος.

Τά παιδιά 'Εκεί Πάνω, μάχονται άντρείωμένα και, στις ελάχιστες ώρες της άνάπαυλας, παραδίνονται στη γλυκειά νοσταλγία της περασμένης των ζωής, στην άνάποληση των ημερών της γαλήνης, πού ό ύπουλος έχθρός ήρθε να μάς στερήσει. 'Υστερο από τό άνριο θουητό της μάχης και τό δαιμονισμένο κράτο των κάθε λογής όπλων, πού ξεκουφαίνει τ' αυτές κι' άνταραίζει τά νεύρα, ένα μήνυμα από την πολιτεία πού άφησαν φυγοντας οι σημαιοφόροι του αύριανού μας πολιτισμού, είναι σαν ένα παράθυρο στη γαλήνη, πού τόσο νοσταλγούνε. Είναι κάπως παράκαιρο, να επαναλάβω έδώ, ό,τι ειπώθηκε και έανασιτώθηκε άμέτρητες φορές κι' απ' όλα τά στόματα. Κι' όμως, δέν διστάζω να τό γράψω : Μην παραλείπετε, όλοι, έσεις πού για τόν ένα ή τόν άλλο λόγο, δέν έχετε την τύχη να πάρετε ένεργό μέρος στο σύγχρονο έπος της Φυλής μας, να στέλνετε τό μήνυμα της γαλήνης στους νέους μαχητές του Μετώπου. Είτε πρόκειται για τ' άδέρφια ή τους συγγενείς σας, είτε μονάχα

για φίλους σας, ή άπλους γνώριμους, μά κι' έντελώς άγνωστούς άκόμα, τό χρέος όλων μας είναι πάντα τό ίδιο, με την ίδια σημασία και την ίδια άπήχηση. 'Ας είναι μ' ένα σκέτο δελτάριο, άς είναι με λίγα λόγια έγκάρδια κι' άδερφικά, μ' ένα τραγούδι, πού να μιλάει για τόν έρωτα, την άνοιξη, την όμορφιά ή τά ρόδα, άς είναι μ' ό,τι δήποτε, πού να θυμίζει την περασμένη ζωή της γαλήνης — μά άσημάντη φλυαρία, πού άλλοτε θά την άποστρεφόμεσθε, έχει κι' αυτή την αξία της — μ' ένα περιοδικό ή με μιάν έφημερίδα, μ' ένα άρθρο ή μ' ένα διήγημα, μ' ένα βιβλίο πού να οδηγεί με τρόπον έξοχο ή κοινό, σε ώραιές περιπλανήσεις στους κόσμους του όνειρου, ό καθένας με ό,τι πνευματικά ή άλλα μέσα διαθέτει, όλοι όμως με μιάν όμοια διάθεση και με τη συναίσθηση πώς προσφέρουμε μιά θετική έκδούλευση σ' εκείνους πού έχουν φύγει από κοντά μας — δέν πρέπει, για κανένα λόγο, να καραλείσουμε τό χρέος αυτό.

Θάθελα να μπορούσα να μεταφέρω έδώ μερικά άποσπάσματα από τά δελτάρια πού λαβαίνω καθημερινά από αγαπημένους φίλους, είτε άπλους γνώριμους, σ' άπάντησή λίγων γραμμών ή ενός περιοδικού πού τους έστειλα. Ποτέ άλλοτε δέν είχα νοιώσει ένα τέτοιο άίσθημα άδελφώσης με τους διπλανούς μου, όσο διαβάζοντας τις συγκινημένες αυτές γραμμές των. Πόσον ό άνθρωπος γίνεται παιδί, κι' απάλνεται και γλυκαίνει μπροστά στον κίνδυνο! Καί τ' εύτυχημένο αισθάνεσαι τόν έαυτό σου, όταν κατορθώνεις να δίνεις λίγη χαρά στους άλλους... Τώρα μονάχα έλέπω πόσο άσκοπο, κι' άνώφελο, κι' άστοργό σχεδόν ήτανε τό θεληματικό σπάσιμο της πένας μας. Τά παιδιά 'Εκεί Πάνω, νοσταλγούσανε νά τους άνοιξουμε ένα παράθυρο στη Γαλήνη, κι' έμεις, πού ό κόσμος ό πολύς ζηλόφθονα μάς λογίζει σαν προνομιούχους της φύσης, γιατί μάς δόθηκε τό ταλέντο ν' άποτυπώνουμε σε καλλόμενες λέξεις ό,τι θά φλογίζει πάντα τις ανθρώπινες ψυχές, έμεις, οι έρασιτές της χίμαρας και του όνειρου, πού στό χέρι μας ήταν να τους άνοιξουμε αυτό τό παράθυρο, άδρανούσαμε, με τη στραβήν ιδέα, πώς ήτανε τό λιγότερο άκόμο ν' ασχολούμαστε με τέτοια πράγματα, στις ιερές τούτες στιγμές του άγώνα.

Μά όχι. Τά μηνύματα έρχονται, άλλεπ'άλληλα, έντονα, παρακλητικά : Στείλετέ μας περιοδικά κι' έφημερίδες, γράφετέ μας δυό λόγια, μιλήστε μας για κά τι καλλιό, για την 'Ανοιξη, για τά λουλούδια ή τά πουλιά πού κελαιδούνε σ' όλους τους καιρούς, κάνετε μας να ξαναζήσουμε την πρώτη μας ζωή της γαλήνης και της ξεγνιασιάς...

'Ας άφήσουμε, λοιπόν, την άδράνεια, άς παραμερίσουμε την άντίληψη πού μάς κυβερνούσε, κι' άς δώσουμε στους μαχητές της 'Αρβανιτιάς τη χαρά πού μάς ζητούνε. Οι έμπνεύσεις θάρθουνε μόνες τους, όταν θά πλημμυρίζει τις ψυχές μας ή συναίσθηση, πώς, τραγουδώντας, ό π ω ρ ο ώ τ α, προσφέρουμε τώρα κάτι περισσότερο από μιάν άπλη συγκίνηση σε κείνους πού μπορούνε να νοιώσουνε τις κραυγές μας, να δονηθούνε απ' τό πάθος μας, να ταξιδέψουνε μαζί μας στους γαλαξίους κόσμους του όνειρου, ξεχνώντας για μιά στιγμή την άμείλικτη πραγματικότητα του σήμερα... 'Εμπρός, ποιητές κι' όνειροπόλοι! Σας τό ζητούνε όλα τά παιδιά του Μετώπου, και, πρό πάντων, εκείνα, πού από τη μόρφωσή τους, είναι σε θέση να επηρεάσουν και τους άλλους. 'Ανοιξέτέ τους, με τά φτερά τά δικά σας, ένα παράθυρο στη Γαλήνη. Θάναί, τουτό ή ώραιότερη πράξη της ζωής σας, πού, αυτή και μόνο, θά έξαγισίσει όλες τις τυχόν πρωτητερινές κολασμένες έμπνεύσεις σας...

Οι εκέψεις αυτές μου γεννήθηκαν από την άφορμή ενός δελταρίου πού πήρα τελευταία από τό Μέτωπο και πού άπόσπασμά του παράθεσα στην αρχή. Μά κυφορούνταν μέσα μου από πολύν καιρό. Βλέποντας, από τόν πόλεμο και δώθε, τους λογοτέχνες μας να έξακολουθούνε να τυπώνουν τά βιβλία τους — κι' έχουνε βγει στό πεντάμηνο του πολέμου, πού ή πνευματική μας ζωή άναγκαστικά παραμερίστηκε, πολλά κι' άξιόλογα νέα βιβλία, για τά όποια θά νοιώσω πραγματικήν εύτυχία μιλώντας έκτενέστερα σ' έρχόμενα φύλλα των 'Νεοελληνικών Γραμμάτων' — είχα στην αρχή μιά φυσική έκπληξη, επηρεασμένος καθώς ήμουν κι' έγώ από τό κύμα της επίκαιρης φιλολογίας, πού είχε κατακλύσει τά έντυπα και τις θιτρίνες των βιβλιοπωλείων. 'Αλλά ή έκπληξη αυτή σιγά-σιγά άρχισε να ύποχωρεί. Μεσσότερες σκέψεις ήρθαν να την διαδεχτούν, για την παντοκράτειρα δύναμη, της τέχνης του Λόγου, πού σ' όποιαν έποχή και μ' όλους τους ανέμους, θά μιλάει πάντα στις ανθρώπινες ψυχές, με τη γλυκύτατη γλώσσα της άγάπης, της καλωσύνης, της συμπόνιας, της τρυφερότητας, της εύασθησίας και κατανόησης. Αυτή τη γλώσσα θέλουμε τώρα ν' άκούσουμε οι μαχητές μας στο Μέτωπο, ποθώντας μαζί με τό ζωογόνο άγέρι της 'Ανοιξης, να νοιώσουνε τό άλαφρό χάδι μιάς μακρυνης κι' έλπιδοφόρας έξομολόγησης. 'Ας μην τους άρνιόμαστε αυτή τη χάρη...

Γ. Μ. ΜΥΛΩΝΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ

Φορεσιά του χωριού 'Αναρτικό της Φλώρινας-Μακεδονία.

Φορεσιά του Σουλίου — Θράκη.

Φορεσιά Δόδας Κορυθιάς—Β. 'Ηπειρος.

Φορεσιά Παγωνίου—'Ηπειρος.

Οι τέσσερις αυτές εικόνες πού δημοσιεύουμε είναι από ένα μοναδικό στο είδος του λεύκωμα της κ. 'Αθηνάς Ταρσούλη, πού με τόν τίτλο 'Ελληνικές φορεσιές' θά κυκλοφορήσει σε λίγες μέρες. 'Εξηνταπέντε έγχρωμες λιθογραφημένες εικόνες θά ύπάνουν στο λεύκωμα αυτό, με φορεσιές της 'Αττικής, της Ρούμελης, της Εύβοιας, της Θεσσαλίας, της 'Ηπειρου, της Μακεδονίας, της Θράκης. 'Ανάμεσα στις φορεσιές της Βορείου 'Ηπειρου ξεχωρίζουν οι ώραιότερες του Παγωνίου, της Πίνδου, του Δελ-

φίνου, της Χειμάρρας, του 'Αργυροκάστρου κ. ά. Τό λεύκωμα αυτό, με πρόλογο της κ. Ταρσούλη, θά σταθεί άσφαλώς μιά έξοχη έργασία, πού θά κάνει γνωστό όλο τόν πλοΐτο, την ποικιλία και την όμορφιά της 'Ελληνικής φορεσιάς. Την ποιότητα αυτή πειρά θ' άκολουθήσει άρνότερα μιά δεύτερη, με φορεσιές της Πελοποννήσου, των 'Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και των νησιών του Αιγαίου.